

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2CdoR/3/2025
Identifikačné číslo spisu: 7119210073
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:7119210073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C. J., nar. I. a U. J., nar. I., bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, deti rodičov: matky A. F., rod. F., nar. I., bytom J., okres G., zastúpenej advokátkou JUDr. Radoslavou Bencúrovou, so sídlom Dolný Kubín, M. R. Štefánika 1840/20 a otca Y. J., nar. I., bytom Y., zastúpeného zástupcom AKSK, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Nám. SNP 15, IČO: 36 859 711, za účasti Krajskej prokuratúry v Žiline, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. DK-2P/7/2020, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. októbra 2024 sp. zn. 3CoP/154/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 9. októbra 2024 sp. zn. 13CoP/154/2024 v prvom výroku, ktorým rozsudok okresného súdu vo výrokoch o výživnom (I., II.) potvrdil, z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie vo zvyšku o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 12. marca 2024 č. k. DK-2P/7/2020-2369 uložil otcovi nasledujúce povinnosti:

- povinnosť prispievať na výživu mal. detí J.: 1/ C. mesačne sumou 250 eur počnúc dňom 03. 01. 2020 a 2/ U. mesačne sumou 200 eur počnúc dňom 07. 04. 2020 do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred (výrok I.).

- povinnosť zameškané výživné za obdobie od 03. 01. 2020 do 12. 03. 2024 na mal. C. J. v sume 6.020 eur uhradiť v pravidelných mesačných splátkach po 170 eur spolu s bežným výživným a zameškané výživné na mal. U. J. za obdobie od 07. 04. 2020 do 12. 03. 2024 v sume 4.470 eur uhradiť v pravidelných mesačných splátkach po 125 eur spolu s bežným výživným s tým, že prvé splátky zameškaného výživného na každé maloleté dieťa sú splatné do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom omeškanie čo i len s jednou mesačnou splátkou dlhovaného výživného znamená stratu výhody

splátok (výrok II.).

- povinnosť nahradiť trovy štátu v sume 664,66 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.).

- povinnosť uhradiť matke trovy právneho zastúpenia vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7Pc/5/2020 v sume 968,82 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (IV. výrok).

Zároveň štátu náhradu trov vo výške 75,20 eur nepriznal (výrok V.), žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania vo veci sp. zn. DK-2P/7/2020 nepriznal (výrok VI.) a vo zvyšnej časti návrh matky zamietol (výrok VII.).

1.1. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného na maloleté deti vychádzal z návrhu matky na určenie výživného pre mal. C., ktorý podala súdu 03. 01. 2020, a teda rozhodoval o určení výživného u tohto mal. dieťaťa od 03. 01. 2020 do budúca a u mal. U. súd určil vyživovaciu povinnosť otca od 07. 04. 2020, kedy bol podaný návrh matky na určenie otcovstva k mal. dieťaťu. Zaoberal sa primeranou výškou výživného vzhľadom na majetkové pomery otca, matky ako aj odôvodnené potreby mal. detí. Otec mal. detí vlastnil V. byt v F., garážové státie a tiež garáž, v V. rodinný dom, pričom všetky tieto nehnuteľnosti boli v jeho výlučnom vlastníctve a previedol ich počas súdneho konania na svoju partnerku a sestru. Vlastnil osobné motorové vozidlo Mercedes, ktoré malo hodnotu okolo 44.000 eur a motocykel v hodnote okolo 2.000 eur, tieto taktiež previedol na inú osobu - svojho kamaráta. Podľa účtovnej závierky U. B. F. Group, s. r. o. Košice k 31. 12. 2017 bol výsledok hospodárenia pred zdanením -22.248 eur a po zdanení -23.467 eur, podľa účtovnej závierky rovnakej spoločnosti k 31. 12. 2018 bol výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení -27.880 eur. Súd sa detailne zaoberal výpisom z účtu otca na č. I. 858 - 898, kde je viacero kreditných obrátov vo vysokých sumách, ktoré sú označené ako pôžičky, pričom otec súdu uviedol, že sa zväčša jednalo o vrátenie pôžičiek od rôznych fyzických osôb alebo financií za zrealizovaný, sprostredkovaný predaj motorových vozidiel a suma okolo 400.000 eur nie je konkrétne takouto sumou, ale je to napr. suma 50.000 eur, ktorú niekoľkokrát požičiava a vracia firme a naopak. Toho času je otec poberateľom rodičovského príspevku v sume 380 eur.

1.2. Zákon o rodine vychádza z filozofie, že dieťa má zo zákona právo na výživu; ide o jeho zákonný nárok. Rodičom dieťaťa je explicitne uložená povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Každá povinná osoba musí vždy, aj keď na úkor svojho minima, zabezpečiť výživu dieťaťa. Právo dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť vyplýva aj z čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Právo dieťaťa na starostlivosť je právom na zabezpečenie podmienok materiálnej aj nemateriálnej povahy v záujme toho, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti. Zmyslom výživného pre dieťa je zabezpečenie jeho všestranného rozvoja, pričom pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti je potrebné prihliadnuť aj na to, v akej miere sa ktorý z rodičov osobne o dieťa stará. Konkrétne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti je vecou kritérií vyplývajúcich zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoR“ alebo „Zákon o rodine“). Výživné pre maloleté deti slúži nielen na uspokojovanie ich výživy v užšom zmysle, ale aj na uspokojovanie všetkých odôvodnených, hmotných i ďalších potrieb dôležitých pre riadnu výchovu dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, náklady liečenia a pod.). V rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu má byť vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne k životnej úrovni rodičov, aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu otca poskytnúť, boli zabezpečené výživným určeným v zodpovedajúcej miere. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Cieľom § 62 ods. 5 ZoR je zvyšovať plne a plynulo mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojované až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo potreby iné. Výšku výživného súd stanovil podľa majetkových pomerov otca a odôvodnených potrieb mal. detí. Otec pred súdom uvádzal, že je nemajetný, s nízkym príjmom, ktorý pozostáva len z rodičovského príspevku, avšak súd mal za to, že svojím konaním - prevodmi hnutelých a nehnuteľných vecí vysokej hodnoty, sa zbavil majetku a takto konal počas rozhodovania

súdu o výživnom a najmä po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie dňa 15. 07. 2021. Podľa názoru súdu určená výška výživného pre mal. deti je primeraná vzhľadom na predchádzajúce majetkové pomery otca, jeho životný štýl. Vzhľadom ku skutočnosti, že podľa vlastných vyjadrení trávi čas s deťmi v rôznych penziónoch a hoteloch, zúčastňoval sa viacerých zimných a letných dovolení, jeho finančná situácia nie je takého charakteru ako to deklaroval, o čom svedčia výpisy z jeho osobného účtu. Súd vo zvyšnej časti návrh matky zamietol, pretože neodzrkadľoval primeranú výšku výživného s ohľadom na potreby maloletých detí a reálne možnosti a schopnosti otca platiť požadované výživné. Pri určení výšky zameškaného výživného súd prvej inštancie vychádzal z plnení výživného zo strany otca v jednotlivých obdobiach, ktoré mal otec určené formou neodkladných opatrení v priebehu konania.

2. Na odvolania otca i matky Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 9. októbra 2024 sp. zn. 3CoP/154/2024 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo výrokoch o výživnom (I., II.) potvrdil. Vo výroku o trovách štátu (III.) rozsudok okresného súdu zmenil tak, že otec a matka sú povinní nahradiť trovy štátu každý po 332,33 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku IV., ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (VI.), rozsudok okresného súdu zrušil a v týchto častiach mu vec vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku VII. rozsudok okresného súdu zrušil a výrok V. rozsudku ako odvolaním nenapadnutý, ponechal nedotknutý.

2.1. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď otca zaviazal prispievať výživným. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, i to, akými úvahami sa riadil, keď prihliadol jednak na potreby maloletých detí, ako i na možnosti a schopnosti otca tak, ako ich podrobne zdôvodnil v odsekoch 26., 28., 31. a 32. napadnutého rozsudku, s ktorými dôvodmi sa v tejto časti odvolací súd stotožnil (§ 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov; ďalej aj „CSP“). Výška výživného ustálená súdom prvej inštancie, je i podľa názoru odvolacieho súdu primeranou a zohľadňujúcou potreby maloletých detí, a to i s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca ako povinného rodiča. Už len zo skutočnosti, kedy otec previedol vlastníctvo k nehnuteľnostiam a hnutelným veciam tak, ako ich špecifikoval súd prvej inštancie v odseku 31. odôvodnenia svojho rozsudku možno vyvodiť, že bolo v schopnostiach otca platiť výživné v rozsahu tak, ako ho určil súd prvej inštancie. Pokiaľ i v priebehu konania (od roku 2020 do roku 2024) došlo medzi účastníkmi k zmene pomerov, ani podľa názoru odvolacieho súdu nebol dôvod meniť výšku výživného v jednotlivých obdobiach. Otcovi síce pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému synovi C., nar. I., ale na druhej strane nepochybne došlo i k zvýšeniu nákladov na strane maloletých detí v dôsledku ich fyzického vyspievania a s prihliadnutím na tieto skutočnosti je výživné zo strany otca v sume 250 eur, resp. 200 eur mesačne pre maloleté deti U. a C., primerané. Pokiaľ otec v priebehu prvoinštančného i odvolacieho konania poukazoval na prevod majetku v súvislosti so splatením dlhov, na tieto skutočnosti odvolací súd prihliadnuť nemohol. Pri určení výšky výživného súd prihliada aj na neprimerané riziká, ktoré povinný rodič na seba berie, a pokiaľ otcovi vznikla povinnosť splatiť pôžičky, je zrejmé, že za poskytnuté finančné prostriedky, ktoré formou pôžičiek získal, mal možnosť získať i majetkovú hodnotu a je len na ňom, akým spôsobom s takto poskytnutými finančnými prostriedkami naložil. Nemôže byť preto na ujmu maloletých detí, keď rodič, ktorý mal možnosti získať majetkový prospech z poskytnutých finančných prostriedkov, s takýmito prostriedkami naloží spôsobom, ktorý napokon vedie k strate. Na ujmu maloletých detí nemôže byť ani skutočnosť, kedy si rodič zvolí možnosť čerpania rodičovskej dovolenky v situácii, keď má vyživovaciu povinnosť k viacerým maloletým deťom a nejde o rodiča samoživiteľa. Aj v tomto prípade otec mal vedomosť o svojej vyživovacej povinnosti k maloletej C. a U., a pokiaľ s matkou maloletého C. uprednostnili čerpanie rodičovskej dovolenky zo strany otca, nemôže byť takýto postup na ujmu maloletých detí. Súd prvej inštancie postupoval správne i pri vyčíslení zameškaného výživného, avšak k pochybeniu došlo pri rozhodovaní o náhrade trov štátu, keď výrok IV. zákonným spôsobom nezdôvodnil. Z jeho odôvodnenia nie je totiž zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností pri ustálení výšky náhrady vychádzal. Následne musel odvolací súd zrušiť i súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania. Napokon súd nie je viazaný návrhom účastníkov, nie je potrebné teda vo zvyšku návrh toho-ktorého z rodičov zamietť, a preto odvolací súd zrušil i výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie VII., ktorým návrh matky vo zvyšku zamietol ako nadbytočný.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť a dôvodnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd podľa neho neodstránil vady rozsudku okresného súdu predstavujúce nesprávny procesný postup (- nevysporiadal sa s relevantnými argumentmi otca v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu, - závery odvolacieho súdu v skutkovej otázke sú v rozpore s vykonaným dokazovaním, resp. skutočnosťami z neho plynúcimi, - odôvodnenie napádaného rozsudku je nedostatočné, nepreskúmateľné, nepresvedčivé). V texte vo vzťahu najmä k prvým dvom bodom obsahlo citoval podané odvolanie s námietkami, ktoré sú v ňom uvedené, a s ktorými sa odvolací súd nevysporiadal. Dovolateľ navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd v súlade s § 444 ods. 1 CSP odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

4.1. Kolízny opatrovník k dovolaniu uviedol, že obidvaja rodičia sa majú podieľať na pokrytí potrieb ich maloletých detí, a to v rámci ich možností, schopností a majetkových pomerov.

4.2. Generálna prokuratúra SR vo vyjadrení k dovolaniu považovala napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a navrhla ho v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi, ktoré je od 1. júla 2016 upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej aj „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi; prípustnosť dovolania otca maloletých bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana (účastník konania) zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je čiastočne dôvodné.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

9. Dovolateľ - otec maloletých poukazoval na skutočnosť, že konanie je postihnuté vadou konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší

súd ustálil, že podľa názoru dovolateľa, k zásahu do jeho práva na spravodlivý proces došlo tým, že odvolací súd riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľom.

11. K otázke nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho argumentmi v podanom odvolaní, ani neodstránil vady rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolací súd posúdil túto námietku ako dôvodnú a spôsobilú založiť nepreskúmateľnosť rozhodnutia, pokiaľ ide o tú časť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorou bola určená konkrétna výška výživného oboch maloletých detí.

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

13. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie preukázateľne vychádzajúce z objektívneho postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu pre rozhodnutie. Súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa nároku, o ktorom rozsudkom rozhoduje a musí byť z neho zrejmé, ako o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

14. V rozsudku musí byť posúdený celý predmet konania v jeho komplexnosti, vo všetkých problematických otázkach, ktoré sú súdnym konaním otvorené. Súd je v konaní povinný poukázať a dostatočne sa zaoberať argumentami, ktoré žalovaný nárok podporujú, aj s tými, ktoré ho spochybňujú. Znamená to, že musia byť vyriešené všetky právne otázky, nielen niektoré alebo dokonca len jedna z nich. Aby rozsudok bol preskúmateľný a mohol byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v opravnom konaní z hľadiska posúdenia jeho vecnej správnosti, súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa predmetu konania a musí byť z neho zrejmé, na základe akých dôvodov o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

15. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dovolateľ opodstatnene namietal nedostatočné a nepreskúmateľné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 CSP sa náležite nevysporiadal s relevantnými námietkami uplatnenými otcom v odvolacom konaní, týkajúcimi sa najmä konkrétnej výšky výživného voči oboj maloletým.

16. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 393 CSP. Popri tejto všeobecnej úprave umožňuje ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní pred súdom prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za

podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s predjednanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števcík, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 1296 s.).

17. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018 zverejneného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 47/2018 je odvolací súd povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa tohto rozhodnutia všeobecné sudy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Ako v predmetnom náleze pokračuje ústavný súd: ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Ústavný súd zároveň konštatoval, že absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

18. Krajský súd v predmetnej veci uviedol, že „z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, i to, akými úvahami sa riadil, keď prihliadol jednak na potreby maloletých detí, ako i na možnosti a schopnosti otca tak, ako ich podrobne zdôvodnil v odsekoch 26., 28., 31. a 32. napadnutého rozsudku, s ktorými dôvodmi sa v tejto časti odvolací súd stotožnil.“

19. Už v rozhodnutí súdu prvej inštancie, voči ktorému namietal dovolateľ, nie je dostatočne vymedzené, na základe akých skutočností dospel súd ku konkrétnej výške výživného. Dovolací súd rešpektuje ustanovenia Zákona o rodine, ktoré stanovujú povinnosť rodičov prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, rovnako má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Určenie vyživovacej povinnosti má však vyplývať z konkrétnej situácie dieťaťa a jeho aktuálnych odôvodnených potrieb (§ 71 ods. 1 ZoR prvá veta). Práve v tejto časti prejavuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia znaky nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Na rozdiel od tých častí odôvodnenia, ktoré sa týkajú majetkových pomerov otca, potencialitou jeho príjmov, ktorými sa súd prvej inštancie i odvolací súd zaoberali v dostatočne širokom i hlbokom rozsahu. Naopak ako si v o svojom vyjadrení k dovolaniu správne všimla i Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, súd prvej inštancie prevzal tvrdenia matky ohľadne výdavkov detí, vzal pritom nevysvetliteľne do úvahy i výdavky matky i výdavky, ktorých relevantnosť v spojitosti s určením výživného pre maloleté deti, otec v priebehu konania opakovane spochybňoval (napr. cirkevná daň). Spornosť jednotlivých výdavkov nebola zo strany okresného súdu odstraňovaná, pričom k nim ani nezaujal osobitné stanovisko. Tieto nedostatky rozhodnutia súdu prvej inštancie neboli v odvolacom konaní odstránené. Ustálenie si odôvodnených potrieb maloletých detí a následné určenie konkrétnej výšky výživného pre to-ktoré dieťa je v poručenských konaniach dôležité aj z toho dôvodu, aby v budúcnosti mohlo dôjsť k prípadnej zmene výživného, ak by napríklad z dôvodu vyšších odôvodnených výdavkov na vzdelávanie dieťaťa, bola pôvodne určená výška výživného nedostatočná.

20. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa takmer vôbec

nezaoberal jednotlivými námietkami otca, ktoré uplatnil v odvolaní, pokiaľ šlo o odôvodnené potreby maloletých a z nich vyplývajúcu konkrétnu výšku výživného voči tej-ktorej maloletej. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že krajský súd napriek výslovnému príkazu obsiahnutému v § 387 ods. 3 CSP, aby sa v odôvodnení vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, s takýmito tvrdeniami uvedenými otcom ako odvolateľom sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal, iba skonštatoval správnosť dôvodov uvedených okresným súdom ako súdom prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Otec pritom v podanom odvolaní uviedol podstatné tvrdenia, týkajúce sa napr. zahrnutia výdavkov matky (poistenie a sporenie matky, cirkevné daň a pod.) do sumy nákladov, ktorá bola pravdepodobne podkladom pre určenie výšky výživného maloletých. Odvolanie otvorilo otázky spôsobilé spochybníť argumentáciu, ktorú si osvojil súd prvej inštancie.

20.1. Posúdenie veci krajským súdom sa tak neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok. Nemožno hovoriť o tom, že by sa otec v tomto smere „opakoval“ vo svojej argumentácii z konania pred okresným súdom a tento sa s jeho argumentáciou, ktorú použil v odvolaní, už vysporiadal.

21. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

22. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd na záver dodáva, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP bol dôvodný, lebo náležitým neodôvodnením napadnutého rozhodnutia, nevysporiadaním sa s podstatnými námietkami otca v odvolacom konaní, došlo k porušeniu procesných práv strany v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

23. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

24. Pokiaľ išlo o napadnutý druhý výrok rozsudku krajského súdu, ktorý sa týkal zmeny rozsudku okresného súdu o trovách štátu (III.), tento je podľa rozhodnutia dovolacieho súdu napriek tvrdeniam dovolateľa dostatočne odôvodnený. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto časti nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Otec nedôvodne argumentuje, že rozsudok odvolacieho súdu je pokiaľ ide o trovy štátu nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv otca. Dovolací súd dostatočne vysvetlil aj to, čo sú podľa neho osobitné okolnosti prípadu (povaha konania a zistenie vhodnosti formy osobnej starostlivosti je v záujme maloletých). Rovnako je potrebné poukázať, že predmetným výrokom bolo otcovi odvolacím súdom vyhovené. V tejto časti je preto dovolanie otca v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP neprípustné.

25. Z uvedených dôvodov dovolací súd čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 v spojení s § 450 CSP) a vo zvyšku dovolanie odmietol.

26. Výslovným právnym názorom dovolacieho súdu v tomto uznesení je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

27. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

28. Podľa § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

28.1. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, vid' IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Sž/165/95).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.